

Αθήνα, Αύγουστος 2017

**ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΣΕΕ ΓΙΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ 82^{ΗΣ} ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Α. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Α1. Εφαρμογή του «Ειδικού επιχειρηματικού Λογαριασμού»

Παρά το γεγονός πως στο νόμο 4446/2016 για το «Πλαστικό Χρήμα» που ψηφίστηκε το Δεκέμβριο του 2016, υπάρχει διάταξη αναφορικά με τη θέσπιση του «Ειδικού Επιχειρηματικού τραπεζικού Λογαριασμού», εντούτοις η ουσιαστική λειτουργία του, μέσω της έκδοσης των απαραίτητων ερμηνευτικών εγκυκλίων, δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή. Η ΕΣΕΕ από καιρού έχει προτείνει τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή του «ειδικού επιχειρηματικού» αλλά ουσιαστικά «τροφοδότη λογαριασμού» των εξόδων (λειτουργικών) της επιχείρησης, με πρόβλεψη ειδικού προστατευτικού καθεστώτος έναντι των κατασχέσεων. Η κατάσχεση για οφειλές σε Εφορίες, Ασφαλιστικά Ταμεία ή για την εξόφληση δανείων, ουσιαστικά συντελεί στην εκμηδένιση της ρευστότητας της επιχείρησης και στην αδυναμία λειτουργίας της.

Στο παραπάνω πλαίσιο και στο πλαίσιο της ισότιμης μεταχείρισης των φορολογουμένων, θα πρέπει να εφαρμοστεί η επέκταση του μέτρου που ισχύει σήμερα για τους ιδιώτες και στους ασκούντες εμπορική και επιχειρηματική δραστηριότητα, είτε ως φυσικά είτε ως νομικά πρόσωπα, προκειμένου να αποφευχθεί ακόμη ένα καίριο πλήγμα στην ελληνική μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Συγκεκριμένα, προτείνουμε να παρέχεται στην κάθε επιχείρηση η δυνατότητα γνωστοποίησης ενός επαγγελματικού τραπεζικού λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα, ο οποίος θα μπορεί, ακόμη και μετά την εντολή κατάσχεσης, να τροφοδοτεί τις βασικές λειτουργίες της (πληρωμή μισθοδοσίας, οφειλών προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και τους προμηθευτές). Ο συγκεκριμένος λογαριασμός θα συνδέεται με τις εισπράξεις της επιχείρησης από πιστωτικές, χρεωστικές και προπληρωμένες κάρτες μέσω της χρήσης τερματικών μηχανημάτων αποδοχής ηλεκτρονικών πληρωμών (POS), ενώ το ύψος του προστατευτικού ορίου θα καθορίζεται βάσει των απολογιστικών δεδομένων της οικονομικής λειτουργίας κάθε επιχείρησης.

A.2. Μετεξέλιξη της ΕΤΕΑΝ ΑΕ & ίδρυση Αναπτυξιακής Τράπεζας

Η ΕΣΕΕ έχει επανειλημμένως τονίσει την ανάγκη μετασχηματισμού της ΕΤΕΑΝ ΑΕ σε ένα εργαλείο που θα έχει ως αποκλειστικό στόχο την χορήγηση πιστώσεων αλλά και τη μεταφορά τεχνογνωσίας στις μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις. Με αυτόν τον τρόπο, η ΕΤΕΑΝ Α.Ε. θα αποτελέσει ένα χρηματοδοτικό ίδρυμα που θα καλύπτει ολόκληρο το φάσμα χρηματοπιστωτικής εξυπηρέτησης προς τις ΜμΕ, που αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία της εγχώριας οικονομίας. Στην πραγματικότητα, υπάρχει πρόσφορο έδαφος ανάδειξης της ΕΤΕΑΝ ως το κυριότερο μέσο διευκόλυνσης της πρόσβασης του εγχώριου επιχειρείν, όχι μόνο στα υφιστάμενα χρηματοδοτικά εργαλεία αλλά και σε εναλλακτικές πηγές ρευστότητας (μικροπιστώσεις, crowd funding, venture capital κ.α.).

Οι ισχύουσες και προγραμματιζόμενες δράσεις του Ταμείου (ΤΕΠΙΧ: εγγυοδοτικά προγράμματα, επιχειρηματική επανεκκίνηση, νησιωτική τουριστική επιχειρηματικότητα, ΤΕΞΟΙΚ – μείωση ενεργειακού κόστους επιχειρήσεων - & ΤΑΝΕΟ), μπορούν να εμπλουτιστούν με σύγχρονα και ευέλικτα τραπεζικά προϊόντα, συνεισφέροντας στην όσο το δυνατόν μεγαλύτερη μόχλευση των αρχικά διαθέσιμων πόρων. Ενδεικτικά, η υλοποίηση των ανωτέρω μπορεί να επέλθει μέσω:

- Της διεύρυνσης του δανεισμού με την χορήγηση Μικροπιστώσεων μέχρι 10.000 €.
- Της πρόβλεψης πιο ευέλικτων Εγγυοδοτικών προϊόντων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Της διεύρυνσης της συμμετοχής στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων, όχι μόνο για τα “start ups”, τα οποία εν πολλοίς εκλείπουν από την ελληνική αγορά αλλά και για τα “follow ups” και τα “restarts”.

Οι πηγές άντλησης κεφαλαίων του νέου αναπτυξιακού φορέα μπορούν να προέρχονται από τον συνδυασμό των διαθέσιμων πόρων του ΕΣΠΑ, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και των διαρθρωτικών ταμείων. Πηγές για το Ταμείο μεταξύ άλλων, μπορούν να αποτελέσουν κεφάλαια από ευρωπαϊκούς και διεθνείς χρηματοπιστωτικούς θεσμούς και ιδρύματα, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων της ΕΤΕΠ, της EBRD κ.α. Εν ολίγοις, η απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, η ανεύρεση και ο σχεδιασμός νέων/εναλλακτικών χρηματοδοτικών εργαλείων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες της Αγοράς, καθώς επίσης και η άντληση πόρων με χαμηλό κόστος για τις επιχειρήσεις, θα πρέπει να αποτελέσουν τους βασικούς πυλώνες του αναβαθμισμένου ρόλου που θα κληθεί να διαδραματίσει το Ταμείο.

A.3. Προώθηση ηλεκτρονικών συναλλαγών/Χρήση POS/«Πλαστικό Χρήμα»- «FIN TECH στην Ε.Ε»

Η παρατηρούμενη, μετά την επιβολή των Capital Controls, εκτόξευση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται με χρεωστικές, πιστωτικές και προπληρωμένες κάρτες αλλά και ηλεκτρονικά μέσα, συνιστά μία θετική εξέλιξη, οι επιπτώσεις της οποίας αποτυπώνονται στην τόνωση των δημοσίων εσόδων και στον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Σύμφωνα μάλιστα με στοιχεία της ΤτΕ στη διάρκεια του 2016 η αξία των συναλλαγών με κάρτες πληρωμών ανήλθε στα 55 δις € από 53 δις € το 2015 (αύξηση κατά 3,8%). Περαιτέρω, η μεγάλη διείσδυση των εγκατεστημένων τερματικών αποδοχής πληρωμών (POS), επιβεβαιώνεται και από τραπεζικές πηγές, οι οποίες εκτιμούν πως ο αριθμός τους μέσα στο 2017 είναι πολύ πιθανό να προσεγγίσει ακόμη και τις 500.000.

Ο εμπορικός κόσμος τάσσεται υπέρ των ηλεκτρονικών πληρωμών και της γενικευμένης χρήσης «Πλαστικού Χρήματος», υπό την προϋπόθεση βεβαίως της χαλάρωσης των τραπεζικών χρεώσεων και προμηθειών για τις σχετικές συναλλαγές και την προσαρμογή τους στα ευρωπαϊκά επίπεδα. Αφορμή για τη διατύπωση του συγκεκριμένου αιτήματος, αποτελεί η, σε καθημερινή βάση, διατύπωση παραπόνων από εμπόρους ανά την Επικράτεια για υπερβολικές τραπεζικές χρεώσεις, οι οποίες μπορούν να προσεγγίζουν μεγέθη της τάξεως του 1,5% - 1,7%. Η προαναφερθείσα παράμετρος σε συνδυασμό με την καταγραφή κρουσμάτων απάτης με τερματικά POS, από τη δράση επιτηδευτών, οι οποίοι εκμεταλλεύονται τα υφιστάμενα κενά ασφαλείας, αποτελούν τροχοπέδη στην προσπάθεια μαζικοποίησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Η πληθώρα μεθόδων εξαπάτησης των ανυποψίαστων ενδιαφερομένων επιτηδευματιών, ώθησε την ΕΣΕΕ στη σύναψη συνεργασίας με τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος για την υλοποίηση της καινοτόμου δράσης «FeelSafe». Η δημιουργία του σχετικού ιστότοπου www.cyberalert.gr/feelsafe/ αποσκοπεί στην από κοινού συστηματική και επιστημονική μελέτη των θεμάτων και προβλημάτων που προκύπτουν για το εμπόριο και τους καταναλωτές από τη διενέργεια ηλεκτρονικών συναλλαγών. Επιδίωξη αμφότερων των μερών αποτελεί η ενημέρωση εμπόρων και καταναλωτών για τους διαδικτυακούς κινδύνους και την ασφαλή χρήση του διαδικτύου στις εμπορικές συναλλαγές και τις διαδικτυακές αγορές.

Πρόσφατα επίσης, η ΕΣΕΕ έφερε στην δημοσιότητα την πρωτοβουλία της ΕΕ για έναν πιο ανταγωνιστικό και καινοτόμο ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό τομέα που ακούει στο όνομα «FinTech». Η FinTech αντιπροσωπεύει τις χρηματοπιστωτικές τεχνολογίες και με τον ευρύτερο ορισμό της είναι ακριβώς οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται και εφαρμόζονται στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται κυρίως από τα χρηματοπιστωτικά

ιδρύματα στο πίσω μέρος των δραστηριοτήτων τους. Όμως, όλο και περισσότερο, η FinTech έρχεται να αντιπροσωπεύει τεχνολογίες που διακόπτουν τις παραδοσιακές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των κινητών πληρωμών, της μεταφοράς χρημάτων, των δανείων, της συγκέντρωσης κεφαλαίων και της διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων. Όπως έχει καταγραφεί πρόσφατα, οι επενδύσεις μέσω FinTech σε όλο τον κόσμο έχουν αυξηθεί εντυπωσιακά από 930 εκ. δολάρια το 2008 σε πάνω από 12 δισεκατομμύρια δολάρια στις αρχές του 2015. Και αυτή η αύξηση αναμένεται να συνεχιστεί, καθώς η FinTech δεν αγγίζει μόνο τον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, αλλά κάθε επιχείρηση που ασχολείται με τον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, δηλαδή, όλες. Οι νεοσύστατες εταιρείες της FinTech είναι μικρές και ευέλικτες, ικανές να λειτουργούν ως παραδοσιακοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και να καινοτομούν γρήγορα, ώστε η κάθε επιχείρηση να μπορεί να τη χρησιμοποιήσει προς όφελός της.

Μέσω της FinTech, οι πληρωμές μέσω κινητών τηλεφώνων και οι υπηρεσίες μεταφοράς χρημάτων, επαναφέρουν τον τρόπο με τον οποίο οι μικρές επιχειρήσεις ξεκινούν, δέχονται πληρωμές και πηγαίνουν παγκοσμίως και καθιστούν ευκολότερη και πιο εύκολη την εκκίνηση και τη λειτουργία μιας επιχείρησης.

Η FinTech μεταβάλλει, επίσης, τη συμπεριφορά και τις προσδοκίες των πελατών με γρήγορο ρυθμό. Οι καταναλωτές είναι πλέον τόσο εξοικειωμένοι με την πρόσβαση σε δεδομένα και πληροφορίες οπουδήποτε, που φαίνεται φυσικό να θέλουν να είναι σε θέση να προσαρμόσουν το χαρτοφυλάκιο επενδύσεών τους ή να καταθέσουν μια επιταγή ενώ περιμένουν το λεωφορείο. Αναμένουν μια απρόσκοπτη εμπειρία κινητής τηλεφωνίας είτε πραγματοποιούν τραπεζικές συναλλαγές σε παγκόσμιο είτε σε τοπικό επίπεδο. Αναμένουν επίσης να πληρώσουν με χρεωστική ή πιστωτική κάρτα είτε βρίσκονται σε ένα πολυκατάστημα είτε στο συνοικιακό κατάστημα. Σύντομα, οι άνθρωποι θα περιμένουν να είναι σε θέση να πληρώσουν με τα τηλέφωνα τους οπουδήποτε κι αν πάνε. Όλα αυτά μπορεί να αποτελέσουν την μεγαλύτερη διασπορά των σχετικών υπηρεσιών, αλλά και μια προειδοποίηση προς όλες τις επιχειρήσεις, ότι δεν υπάρχει δικαιολογία στις μέρες μας να μην αγκαλιάζουν και να χρησιμοποιούν τις τελευταίες τεχνολογίες, αφού όσοι αρνούνται κινδυνεύουν να χάσουν τις δραστηριότητές τους.

Αναλυτική παρουσίαση της νέας αυτής ιδέας χρηματοδότησης (FinTech) πρόκειται να πραγματοποιηθεί στην Ετήσια Έκθεση Ελληνικού Εμπορίου της ΕΣΕΕ, η οποία φέτος προγραμματίζεται για τον ερχόμενο Δεκέμβριο.

B. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ

B.1. «Πάγωμα» ληξιπρόθεσμων οφειλών σε ΟΑΕΕ – ΕΦΚΑ

Η ΕΣΕΕ έχει από μακρού καταθέσει, ως ενδεδειγμένη λύση τόσο για το ασφαλιστικό σύστημα των ελευθέρων επαγγελματιών όσο και τους ασφαλισμένους του, ολοκληρωμένη πρόταση για «πάγωμα» των ληξιπρόθεσμων οφειλών στον ΟΑΕΕ,

αποποίηση ασφαλιστικού χρόνου και υποχρέωση απρόσκοπτης καταβολής των τρεχουσών εισφορών, προκειμένου αφενός να διευκολυνθεί μία σημαντική μερίδα ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ και αφετέρου να αυξηθεί η εισπραξιμότητα και η ρευστότητά του, με τα παρακάτω στοιχεία:

- Η υποβληθείσα τεκμηριωμένη θέση της ΕΣΕΕ αφορά αποκλειστικά και μόνο ληξιπρόθεσμες οφειλές που δημιουργήθηκαν κατά τη χρονική περίοδο 2010 – 2017, διάστημα κατά το οποίο επήλθε δραματική συρρίκνωση του τζίρου των επιχειρήσεων με συνέπεια την αδυναμία καταβολής των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών. Ως εκ τούτου, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές που δημιουργήθηκαν πριν από την περίοδο της κρίσης δεν περιλαμβάνονται στην προτεινόμενη ρύθμιση.
- Η θεσμοθέτηση της συγκεκριμένης πρότασης πρέπει να είναι όσο το δυνατόν αμεσότερη, χωρίς χρονοτριβές και καθυστερήσεις, επειδή σε διαφορετική περίπτωση ελλοχεύει ο κίνδυνος περαιτέρω διόγκωσης των ληξιπρόθεσμων οφειλών.
- Όσον αφορά στο «πάγωμα» των οφειλών, αυτές θα επιβαρύνονται με ένα ενδεικτικό ετήσιο επιτόκιο της τάξεως του 1% - 1,5%, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα έτσι ώστε να:
  - μην λαμβάνονται μέτρα διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης,
  - παρέχεται ασφαλιστική ενημερότητα στον οφειλέτη,
  - προβλέπεται πλήρης ασφαλιστική ικανότητα για τον υπόχρεο και τα προστατευόμενα μέλη της οικογένειάς του, όσον αφορά στην παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- Να προβλέπεται ενδεικτικό επιτόκιο 1% - 1,5%, το οποίο θα ισχύει τόσο για τους οφειλέτες που δεν έχουν ρυθμίσει τα χρέη τους όσο και για εκείνους που έχουν ήδη προβεί σε σχετική ρύθμιση, στους οποίους, όμως, θα δίνεται η δυνατότητα επιλογής διατήρησης του ρυθμιστικού πλαισίου που έχουν ενταχθεί (Ν. 4321/2015, 4305/2014 και 4152/2013).
- Μέριμνα θα πρέπει να δοθεί και για τους διακόψαντες οφειλέτες του ΟΑΕΕ - ΕΦΚΑ που αισίως έχουν ξεπεράσει τους 250.000. Η υιοθέτηση της πρότασης της ΕΣΕΕ για «πάγωμα» οφειλών σε συνδυασμό με τη δυνατότητα αποποίησης ασφαλιστικού χρόνου, κατά τον οποίο δεν καταβλήθηκαν εισφορές και ταυτόχρονης παρακράτησης της όποιας οφειλής από τη σύνταξη (και για χρέη άνω 20.000 ευρώ), πιθανόν να ενεργοποιήσει κάποιους εξ' αυτών, από τη στιγμή που θα τους παρέχεται η προοπτική της συνταξιοδότησης.
- Σε καμία περίπτωση δεν τίθεται ζήτημα «παραβίασης της υποχρεωτικότητας» των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή διαγραφής οφειλών αλλά η συγκεκριμένη πρόταση συνδέεται περισσότερο με την ανταποδοτικότητα του συστήματος.

B.2. Αλλαγή της βάσης υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών για μη μισθωτούς από το 2018/Δυνατότητα καταβολής υψηλότερων ασφαλιστικών εισφορών

Ενώ οι εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών το 2017 υπολογίζονται ως ποσοστό επί του καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος του προηγούμενου έτους, δηλαδή έσοδα μείον τις δαπάνες και τις ασφαλιστικές εισφορές, ένα χρόνο μετά, το 2018, θα επέλθει νέα τροποποίηση. Πιο συγκεκριμένα, οι εισφορές από το επόμενο έτος θα υπολογίζονται επί των ακαθάριστων εσόδων, χωρίς δηλαδή την αφαίρεση των ασφαλιστικών εισφορών που έχουν ήδη καταβληθεί και όχι επί του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος, όπως ισχύει μέχρι σήμερα.

Για να αποφευχθεί η απότομη επιβάρυνση των επιτηδευματιών, θα ισχύσει μεταβατικό καθεστώς:

- Το 2018 οι ασφαλιστικές εισφορές θα υπολογίζονται επί του αθροίσματος των φορολογητέων κερδών και των ασφαλιστικών εισφορών, με έκπτωση όμως στο αποτέλεσμα που θα προκύπτει, της τάξεως του 15%.
- Από το 2019 και μετά οι ασφαλιστικές εισφορές θα υπολογίζονται επί του αθροίσματος των φορολογητέων κερδών και των ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς την πρόβλεψη κάποιας έκπτωσης.

Οι επικείμενες αλλαγές εκτιμάται πως θα επιβαρύνουν περαιτέρω περίπου 1,4 εκ. μη μισθωτούς ασφαλισμένους (ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες και αυτοαπασχολούμενους), οι οποίοι μην μπορώντας να ανταποκριθούν στις συνεχείς φορολογικές, ασφαλιστικές και λοιπές υποχρεώσεις αναγκάζονται να διακόψουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα. Αντί της εφαρμογής του παραπάνω αμφιβόλου εισπραξιμότητας μέτρου, θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά η πρόταση της ΕΣΕΕ, αναφορικά με την προαιρετική δυνατότητα καταβολής υψηλότερων, σε σχέση με τις προβλεπόμενες, ασφαλιστικών εισφορών. Φυσικά, θεωρείται αυτονόητο πως η συγκεκριμένη προοπτική θα πρέπει να έχει ξεκάθαρο ανταποδοτικό αποτέλεσμα τόσο ως προς το ύψος των μελλοντικών συντάξιμων αποδοχών όσο και ως προς την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

Γ.1. Ισχύς του αφορολόγητου ορίου και για τους ελεύθερους επαγγελματίες – Περιορισμός της υπερβολικής φορολόγησης

Η ένταξη των εισοδημάτων των ασκούντων επιχειρηματική δραστηριότητα φυσικών προσώπων (ατομικές επιχειρήσεις) στη φορολογική κλίμακα των μισθωτών/συνταξιούχων, ικανοποιεί εν μέρει το αίτημα του εμπορικού κόσμου, περί ισότιμης φορολογικής μεταχείρισης. Η μη ισχύς του κυμαινόμενου, αναλόγως

των τέκνων, έμμεσου αφορολόγητου ορίου για τους ελεύθερους επαγγελματίες δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και προνομιακής μεταχείρισης. Η καθολική εφαρμογή του προαναφερθέντος προστατευτικού ορίου αποτελεί πάγιο αίτημα του επιχειρηματικού κόσμου, στο πλαίσιο αποκατάστασης των αδικιών που έχουν επιβαρύνει υπέρμετρα μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επιτηδευματίες. Η μη πρόβλεψη ισχύος του έμμεσου, μέσω καταναλωτικών αγορών και υπηρεσιών, αφορολόγητου ορίου για τους ελεύθερους επαγγελματίες, συνιστά ένα σημαντικό πισωγύρισμα στην προσπάθεια εξορθολογισμού του φορολογικού συστήματος και δη της φορολογίας εισοδήματος.

Λόγω του παραπάνω περιορισμού, οι εφαρμοζόμενες διατάξεις για την τόνωση της χρήσης του «πλαστικού χρήματος» και των ηλεκτρονικών συναλλαγών, ενώ αποσκοπούν στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και στην ταυτόχρονη ενίσχυση της διαφάνειας, αποτυγχάνουν στην πραγματικότητα να ενεργοποιήσουν και να κινητροδοτήσουν ένα μεγάλο μέρος της φορολογικής βάσης.

Γενικότερα ωστόσο, είναι απόλυτα αναγκαίος ο περιορισμός της υπερβολικής φορολόγησης νοικοκυριών και επιχειρήσεων, αφού είναι αιτία πολλών δεινών στη πραγματική οικονομία και ο βασικός λόγος της φοροαποφυγής και φοροαδυναμίας με αποτέλεσμα τη διαρκή αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Η μείωση των φορολογικών συντελεστών των επιχειρήσεων και των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων επιβάλλεται να εφαρμοστούν νωρίτερα από τα αντίμετρα του 2019. Άλλωστε ακόμα και το ΔΝΤ, θεωρεί ότι υπερφορολόγηση και το υπερβολικό μη μισθολογικό κόστος δημιουργεί μόνο αρνητικά αποτελέσματα στην οικονομία, με αποκορύφωμα την επιδημία της αδήλωτης και απλήρωτης εργασίας.

Γ.2. Ελαστικοποίηση της ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών σε «120 δόσεις» και εισαγωγή νέας ρύθμισης με το άρθρο 15 του εξωδικαστικού για τις οφειλές στα ασφαλιστικά ταμεία

Η αυστηροποίηση του καθεστώτος ρύθμισης οφειλών σε Εφορίες και ασφαλιστικά ταμεία σε έως και 100 δόσεις, έχει προκαλέσει απόγνωση σε χιλιάδες ελεύθερους επαγγελματίες, καθώς πολλοί εξ' αυτών έχουν απολέσει τις ρυθμίσεις στις οποίες είχαν ενταχθεί. Υπενθυμίζεται πως μέχρι τις 31/12/2017 προκειμένου να μην απενταχθούν οι οφειλέτες, θα πρέπει να εξοφλούν τις δόσεις τους εντός 15 ημερών από την ημερομηνία που αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Μάλιστα, το καθεστώς παραμονής στη ρύθμιση γίνεται ακόμη πιο περιοριστικό από 1/1/2018, καθώς εάν από την ημερομηνία αυτή και μετά καθυστερήσει έστω και για μία ημέρα η πληρωμή οποιασδήποτε νέας οφειλής προς την Εφορία, τότε η ρύθμιση χάνεται. Προκειμένου λοιπόν να αποφευχθεί η δημιουργία νέων φορολογικών υποχρεώσεων και η λήψη αναγκαστικών μέτρων (κατασχέσεων κ.α), ενδείκνυται η

χαλάρωση των υφιστάμενων όρων παραμονής στη ρύθμιση οφειλών σε έως και 100 δόσεις.

Παράλληλα, με πρωτοβουλία της ΕΣΕΕ, ζητήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας να ενταχθούν στο νέο νομοσχέδιο για τα εργασιακά θέματα, που αναμένεται εντός των ημερών να εισαχθεί στην Βουλή, η σχεδιαζόμενη ρύθμιση των 120 δόσεων για τις ασφαλιστικές οφειλές καθώς και οι νομοθετικές ρυθμίσεις που απαιτούνται για τον ορισμό του πόρου που συλλέγει ο ΟΑΕΔ για λογαριασμό των κοινωνικών εταίρων.

Πιο συγκεκριμένα, η άποψη της ΕΣΕΕ είναι ότι η ρύθμιση των 120 δόσεων των βεβαιωμένων μέχρι 30/6/17 ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών στο ΚΕΑΟ ύψους 23,3 δις ευρώ, θα πρέπει άμεσα να προχωρήσει. Η δυνατότητα σύμφωνα με το άρθρο 15, του πρόσφατου νόμου του εξωδικαστικού μηχανισμού, θα δώσει ανάσα στους μικρομεσαίους της αγοράς, ενώ κατά την ΕΣΕΕ η ΚΥΑ θα πρέπει να περιλαμβάνει και τις οφειλές άνω των 20.000 €, καθώς η ένταξη σε αυτήν πρέπει να είναι όσο το δυνατόν απλή και να γίνεται με πρωτοβουλία του οφειλέτη.

Ταυτόχρονα, θα έχει και πολλά άλλα προνόμια σε σχέση με τον πιο πολύπλοκο εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών, αφού ο οφειλέτης εξαρτάται κατά τον μεγαλύτερο βαθμό μόνο από τον δανειστή του, εν προκειμένω τον ΕΦΚΑ και κατ' επέκταση το ΚΕΑΟ.

Γ.3. Εξωδικαστικός Μηχανισμός ρύθμισης οφειλών για επιχειρήσεις

Η διαμόρφωση ενός ευρύτερου πλαισίου ρύθμισης και ένταξης του συνόλου των ληξιπρόθεσμων οφειλών των επιχειρήσεων προς το Δημόσιο, τα Ασφαλιστικά Ταμεία, τις Τράπεζες και τους Προμηθευτές αποτελούσε, στη διάρκεια των τελευταίων ετών, ένα διαρκές αίτημα της ΕΣΕΕ. Βασικό ζητούμενο ήταν η θέσπιση ενός πλαισίου προστασίας των «εντός της κρίσεως υπερχρεωμένων επιχειρήσεων», στο οποίο θα εντάσσονται εκείνοι οι επιχειρηματίες, οι οποίοι εξαιτίας των δυσμενών συνεπειών της οικονομικής κρίσης που άρχισαν να γίνονται απτές το 2009, δηλώνουν αδυναμία διευθέτησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους. Η θέσπιση και η λειτουργία, από τις 3 Αυγούστου του τρέχοντος έτους, του Εξωδικαστικού Μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, αν και διακρίνεται από σημαντικές βελτιωτικές παρεμβάσεις σε σχέση με το αρχικό σχέδιο/αρχικές εισηγήσεις, χρήζει πρόσθετων βελτιώσεων. Μάλιστα, η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, συμμετέχοντας ενεργά στη διαβούλευση επί του αρχικού Νομοσχεδίου στη διάρκεια του προηγούμενου Μαΐου, είχε καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις, η ουσία των οποίων μπορεί συνοπτικά να αποδοθεί ως εξής:

- Θέσπιση ημιαυματοποιημένων κριτηρίων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τα οποία θα είναι περισσότερο ευέλικτα, αξιολογώντας ταυτόχρονα τα ποιοτικά στοιχεία, τους οικονομικούς δείκτες της επιχείρησης, το επιχειρηματικό της σχέδιο (Business Plan) και τις προοπτικές ανάπτυξής της

(καλή συναλλακτική συμπεριφορά και ιστορική διαδρομή της επιχείρησης, έμφαση στη διατήρηση των θέσεων εργασίας και όχι μόνο στην κερδοφορία).

- Τα προβλεπόμενα από το Νόμο κριτήρια επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο απαιτούμενο θετικό καθαρό αποτέλεσμα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων, σε μία τουλάχιστον από τις τελευταίες 3 χρήσεις πριν από την υποβολή της αίτησης (τήρηση απλογραφικών βιβλίων/μικρότερες επιχειρήσεις) κρίνονται ως αυστηρά. Κι αυτό γιατί προκειμένου να διαπιστωθεί η πραγματική βιωσιμότητα, τουλάχιστον των μικρότερων επιχειρήσεων, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι πραγματοποιηθέντες, πριν το 2009, τζίροι τους. Με αυτόν τον τρόπο η αξιολόγηση των πραγματικών δυνατοτήτων των επιχειρήσεων θα βασίζεται σε αντικειμενικότερα κριτήρια, καθώς οι επιπτώσεις της κρίσης τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο δεν είχαν επηρεάσει αρνητικά τα βασικά οικονομικά τους μεγέθη (κύκλος εργασιών, δανειοδότηση, αποθέματα κ.α.).
- Η ισχύς του Νόμου – δυνατότητα ένταξης των ενδιαφερομένων - θα πρέπει να έχει διευρυμένη διάρκεια (τουλάχιστον 2 ετών).
- Δυνατότητα ρύθμισης οφειλών από το 2009 και μετά, στη διάρκεια δηλαδή της οικονομικής κρίσης.
- Να προτάσσεται η βιωσιμότητα της επιχείρησης έναντι του χρόνου εξόφλησης της οφειλής, γεγονός που ισοδυναμεί με τη δυνατότητα αναπροσαρμογής (προς τα κάτω) του αρχικώς προβλεπόμενου ύψους των δόσεων.
- Περιορισμός του γραφειοκρατικού κόστους και της προβλεπόμενης διαδικασίας υποβολής αίτησης, με ταυτόχρονη ταχύτερη διευθέτηση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων.
- Διευκόλυνση των υπερχρεωμένων πολύ μικρών επιχειρήσεων, οι ιδιοκτήτες των οποίων επιθυμούν το τερματισμό της λειτουργίας τους (κυρίως λόγω συνταξιοδότησης).

Η αυστηροποίηση των αρχικών κριτηρίων αποκλείει από τις ευεργετικές ρυθμίσεις τη μεγάλη πλειοψηφία των ενδιαφερομένων, καθώς η πρόβλεψη ύπαρξης μίας τουλάχιστον κερδοφόρας χρήσης την τελευταία τριετία και η θέσπιση αυτοματοποιημένων μόνο κριτηρίων, απαξιώνοντας τη σημασία του επιχειρηματικού σχεδίου (Business Plan), δεν λαμβάνουν υπόψη τους την πραγματική κατάσταση της Αγοράς.

Η εφαρμογή λύσεων οριζόντιου χαρακτήρα ευνοεί τις μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν τη μειοψηφία, ενώ αφήνουν εκτός εκείνες που έχουν πραγματική ανάγκη ένταξης στο Μηχανισμό. Προς αυτή την κατεύθυνση, μία δίκαιη και ρεαλιστική συνολική λύση στα προβλήματα των επιχειρήσεων πρέπει να

λαμβάνει υπόψη της την οικονομική πραγματικότητα, η οποία διαφοροποιείται αναλόγως του μεγέθους των επιχειρήσεων.

Δ. ΕΣΠΑ

Δ.1. Θέματα – προβλήματα – καθυστερήσεις στο σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση έργων στο πλαίσιο της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014 - 2020

Έχουμε ήδη φτάσει στα μέσα της Προγραμματικής Περιόδου 2014 – 2020 και η εξέλιξη των Προγραμμάτων δεν είναι αυτή που απαιτεί η κατάσταση και οι ανάγκες της χώρας και της αγοράς. Την κατάσταση περιέσωσαν κατά ένα μέρος οι λεγόμενες «εμπροσθοβαρείς» δράσεις, αλλά επιβάλλεται η επιτάχυνση της υλοποίησης, αφενός για να ανασάνει η αγορά αλλά και αφετέρου για να μη χάσει η χώρα μας πολύτιμους πόρους από το νέο ΕΣΠΑ. Οι καθυστερήσεις οφείλονται σε σημαντικό βαθμό σε νέες δομές που ιδρύθηκαν στη νέα Προγραμματική Περίοδο και νέες διαδικασίες που εφαρμόστηκαν τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, μεταξύ των αιτιών της καθυστέρησης είναι οι ακόλουθοι:

- Η αναδιαμόρφωση του ιεραρχικού σχήματος σχεδιασμού, διαχείρισης και υλοποίησης του ΕΣΠΑ. Η προσθήκη και νέων δομών στο ιεραρχικό σχήμα (π.χ. Επιτελικές Δομές) και η εμπλοκή περισσότερων του ενός Υπουργείου και περισσότερων της μιας Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης στο σχεδιασμό και την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων, αφενός δημιούργησε ασάφειες ως προς το ρόλο και τις αρμοδιότητες της κάθε υπηρεσιακής μονάδας που εμπλέκεται στο ΕΣΠΑ αλλά και αφετέρου επέφερε μετακινήσεις στελεχών μεταξύ υφιστάμενων και νέων μονάδων. Συνέπεια των παραπάνω είναι η καθυστέρηση στην ανάληψη των νέων ρόλων από υπηρεσίες και στελέχη και συνακόλουθα στον μεταξύ τους συντονισμό. Απαιτείται η απλοποίηση των διαδικασιών σχεδιασμού, διαχείρισης και υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, και ο σαφής καθορισμός των αρμοδιοτήτων κάθε εμπλεκόμενης Υπηρεσίας στις ανωτέρω διαδικασίες.
- Οι ασάφειες στο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, όπως π.χ. το ποια έργα θεωρούνται Κρατικές Ενισχύσεις και ποια όχι, όσο διατηρούνται συνεχίζουν να επιφέρουν καθυστερήσεις στο σχεδιασμό και την υλοποίηση νέων έργων. Απαιτείται η πλήρης αποσαφήνιση του σχετικού πλαισίου, ούτως ώστε τόσο οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης όσο και οι δυνητικοί Δικαιούχοι να γνωρίζουν ποιες τελικά δράσεις θεωρούνται Κρατικές Ενισχύσεις και ποιες όχι.
- Η όλη ιδέα και η διαδικασία της «Εξυπνης Εξειδίκευσης», αν και ήταν εξαιρετική στη σύλληψή της, δεν επέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα στην εφαρμογή της, και κυρίως οδήγησε σε καθυστερήσεις, χωρίς να προσφέρει κάτι σημαντικό στο σχεδιασμό των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Οι μελέτες περιφερειακού χαρακτήρα οδήγησαν σε

συμπεράσματα εν πολλοίς γνωστά εκ των προτέρων, και η εξειδίκευσή τους καθυστέρησε χαρακτηριστικά, για να οδηγήσει σε συγκεκριμένα προγράμματα και δράσεις. Απαιτείται η άμεση επιτάχυνση των διαδικασιών εξειδίκευσης και σχεδιασμού & υλοποίησης νέων έργων στο πλαίσιο τόσο των Τομεακών όσο και των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014 – 2020.

- Η μεγάλη καθυστέρηση στο διαχειριστικό «κλείσιμο» των έργων της προηγούμενης περιόδου (2007-2013), με πρωτοφανείς (σε χρονική έκταση και διαδικασίες) ελέγχους έργων και (κάποιες φορές) αμφιλεγόμενα αποτελέσματα, δεν επιτρέπουν στα στελέχη των αρμόδιων Υπηρεσιών να ασχοληθούν με το σχεδιασμό και την άμεση εφαρμογή προγραμμάτων της νέας Προγραμματικής Περιόδου. Απαιτείται ο καλύτερος συντονισμός μεταξύ των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης και των ελεγκτικών Υπηρεσιών (π.χ. Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου - ΕΔΕΛ), ώστε να απλοποιηθούν και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ελέγχου, χωρίς να επηρεάζεται η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους.
- Προβλήματα στην υλοποίηση των όποιων έργων έχουν ενταχθεί δημιουργούν και τα σοβαρά θέματα που αντιμετωπίζονται σε σχετικές υποδομές, όπως το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα παρακολούθησης του ΕΣΠΑ, το γνωστό ΟΠΣ. Ιδιαίτερα, παρουσιάζονται πολλά προβλήματα αναφορικά με ανακολουθίες μεταξύ Προσκλήσεων για προτάσεις και εισαγωγής των ενταγμένων Πράξεων στο ΟΠΣ που προκαλούν καθυστερήσεις στην έναρξη υλοποίησης των έργων. Απαιτείται η άμεση επίλυση όλων των προβλημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία του ΟΠΣ ΕΣΠΑ, ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα και καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων.

Ε. ΠΑΓΙΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ε.1. Εκπτώσεις – προσφορές – προωθητικές ενέργειες

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4177/2013 επήλθαν σημαντικές αλλαγές στην διενέργεια εκπτώσεων και προσφορών, με σημαντικότερη την εισαγωγή των ενδιάμεσων εκπωτικών περιόδων και την ουσιαστική κατάργηση της υποχρέωσης αναγγελίας των προσφορών στους τοπικούς Εμπορικούς Συλλόγους. Ακολούθως, με την υποπαράγραφο ΣΤ5 παράγραφος 2^α του άρθρου πρώτου ν. 4254/2014, δόθηκε το δικαίωμα στον Υπουργό να ρυθμίσει με απόφασή του εξ' αρχής το πλαίσιο εκπτώσεων – προσφορών και προωθητικών ενεργειών.

Σε εκτέλεση της διάταξης αυτής εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση 56885/10-11-2014 (ΦΕΚ 3107B) του Υφυπουργού Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας, με κύριο χαρακτηριστικό την διατήρηση των ενδιάμεσων εκπωτικών περιόδων και την

απελευθέρωση λίγο – πολύ όλων των άλλων πρακτικών με μόνη προϋπόθεση τον περιορισμό της ποσότητας των προσφερόμενων ειδών στο 50% του δυναμικού του καταστήματος. Η ΕΣΕΕ, τόσο μεμονωμένα, όσο και στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας των φορέων και της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου για την επεξεργασία σχεδίου του εν λόγω Κώδικα, δεν είχε προτείνει τα παραπάνω. Η Υπουργική Απόφαση που τελικά εκδόθηκε απείχε έτη φωτός από την πρόταση, στην οποία συναινετικά και με ελάχιστες διαφωνίες κατέληξαν οι φορείς της αγοράς που μετείχαν στην μακρά και εκτεταμένη διαβούλευση. Η ΕΣΕΕ επαναφέρει την πρότασή της που κατατέθηκε στην Επιτροπή και η οποία έχει ως εξής:

1. Να καταργηθούν οι ενδιάμεσες εκπωτικές περιόδους και να διατηρηθούν οι τακτικές εκπτώσεις ως έχουν (Ιανουάριος – Φεβρουάριος και Ιούλιος – Αύγουστος). Η διπλή διαγραμμένη τιμή να επιφυλάσσεται μόνο για τις εκπτώσεις.
2. Οι προσφορές και οι προωθητικές ενέργειες να εννοούνται ως ενιαία ενότητα. Να δίνεται το δικαίωμα δύο 10ημέρων προσφορών και προωθητικών ενεργειών το χρόνο, που θα τα χρησιμοποιεί η κάθε επιχείρηση κατά το δοκούν. Οι προσφορές και προωθητικές ενέργειες θα αφορούν το πολύ στο 1/3 του συνόλου των ειδών. Από τον κανόνα αυτό να εξαιρούνται οι loyalty cards, οι οποίες όμως δεν θα μπορούν να χρησιμοποιούνται για εκπτώσεις με την έκδοσή τους.
3. Οι προσφορές και οι προωθητικές ενέργειες ολοκληρώνονται τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από τις εκπτώσεις.
4. Εισάγεται η τιμή γνωριμίας προϊόντος, για περίοδο που δεν θα ξεπερνάει τις 2 εβδομάδες.
5. Εισάγεται το δικαίωμα κάθε επιχείρησης να έχει «γωνία stock». Αφορά μέχρι και στο 10% του συνολικού αριθμού των προϊόντων και διαρκεί το πολύ ένα μήνα για το κάθε προϊόν.
6. Στα καταστήματα stock και outlet να καταργηθούν οι αναφορές που οδηγούν σε διάθεση προϊόντων «ειδικής παραγωγής». Παράλληλα, να εξεταστεί η δυνατότητα περιορισμού των καταστημάτων outlet σε κλειστό αριθμό ανά περιοχή. Ειδικά σε ότι αφορά τα συγκεκριμένα καταστήματα, τους δόθηκε με την νέα νομοθεσία δικαίωμα συμμετοχής στις εκπτώσεις, το οποίο ενδεχομένως θα πρέπει να επανεξεταστεί, δεδομένου του ήδη υπάρχοντος ειδικού τιμολογιακού χαρακτήρα των καταστημάτων αυτών. Παράλληλα, θεωρούμε ότι η λειτουργία των συγκεκριμένων κλάδων πώλησης πρέπει να θεσμοθετηθεί αυτοτελώς από το νόμο με αυστηροποίηση των όρων λειτουργίας ενός καταστήματος Stock/Outlet που θα έχει ένα ξεκάθαρο μίγμα προϊόντων προς πώληση (stock, ελαττωματικό, προϊόν ειδικής παραγωγής) με αναγραφή μίας μοναδικής τελικής τιμής για την αποφυγή της παραπλάνησης του καταναλωτή.
7. Να επιδιωχθεί η πάγια θέση της ΕΣΕΕ για «μία τιμή – χαμηλή τιμή».

8. Να καθιερωθεί ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο προσφορών – προωθητικών ενεργειών στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, δημόσιο και ελεύθερα προσβάσιμο. Όλες οι προσφορές και προωθητικές ενέργειες να πρέπει να δηλώνονται εκεί. Παράλληλα, στο προ του ν. 4177/2013 νομικό πλαίσιο προβλεπόταν η αναγγελία των περιόδων προσφορών και στον Εμπορικό Σύλλογο. Η σχετική ενέργεια μετατράπηκε από υποχρεωτική σε δυνητική. Ζητάμε την επαναφορά της κοινοποίησης προς τον Εμπορικό Σύλλογο, καθώς έτσι μαθαίνει η επιχειρηματική κοινότητα την πραγματοποίηση προσφορών και μπορεί να δράσει ανάλογα είτε με παρόμοιες ενέργειες που μειώνουν τις τιμές, είτε με εκούσιους ελέγχους της πρακτικής που βοηθούν την Πολιτεία στην τήρηση του πλαισίου.
9. Να δημιουργηθεί ειδική Επιτροπή παρακολούθησης αθέμιτων πρακτικών, με την συμμετοχή των φορέων της αγοράς. Η Επιτροπή να παρακολουθεί την εφαρμογή του Κώδικα, να καταγράφει τα προβλήματα και να υποβάλλει προτάσεις προς τον Υπουργό.

Ε.2. Υπαίθριο Εμπόριο

Με τον τελευταίο νόμο 4624/2014, επήλθαν σημαντικές τροποποιήσεις στο πλαίσιο του υπαιθρίου εμπορίου. Μαζί με τις θετικές διατάξεις που περιλάμβαναν την χρήση προσωποπαγών αδειών, πολύ συγκεκριμένη χωροθέτηση και την ενεργοποίηση της Ελληνικής Αστυνομίας στον έλεγχο, καταργήθηκαν και διατάξεις σημαίνουσας σημασίας, γεγονός που δεν βοήθησε στην τιθάσευση του φαινομένου του παράνομου παρεμπορίου, το οποίο δρα εις βάρος των οργανωμένων επιχειρήσεων.

Στις 7 Φεβρουαρίου, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης έθεσε σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο νόμου, το οποίο δεν έχει ακόμα νομοθετηθεί και θα αποτελέσει τομή για τον έλεγχο και τον εξορθολογισμό του υπαιθρίου εμπορίου. Στην παρακάτω παράθεση των διατάξεων του εν λόγω νομοσχεδίου, η ΕΣΕΕ κατά κύριο λόγο συμφωνεί, ενώ οι προτάσεις μας για την συμπλήρωση αυτού του, μετά από πολλά χρόνια, ολοκληρωμένου νομοθετικού κειμένου παρατίθενται και αποτυπώνονται στο παρόν υπόμνημα.

Θεωρούμε ότι η υλοποίηση των συγκεκριμένων προτάσεων θα βελτιώσει λειτουργικά το όλο πλαίσιο και θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα του νόμου, προφυλάσσοντας ταυτόχρονα το οργανωμένο εμπόριο από ένα μεγάλο κεφάλαιο αθέμιτου ανταγωνισμού και βοηθώντας συνολικά στην διατήρηση της αξιοπιστίας του ελληνικού εμπορίου απέναντι στον τελικό καταναλωτή.

Γενικά

- Γίνεται δεκτό το αίτημα της ΕΣΕΕ για κατάργηση της άσκησης του υπαιθρίου εμπορίου σε ιδιωτικούς χώρους.

- Δημιουργείται μία ενιαία ομάδα υπαίθριων αγορών και οι λαϊκές αγορές ενσωματώνονται σε αυτήν.
- Απαγορεύονται γενικώς οι υπαίθριες αγορές μπροστά από τα καταστήματα αλλά δυστυχώς δεν αποκλείονται από τα ιστορικά κέντρα των πόλεων. Η ΕΣΣΕ κάνει μέσω των open malls με το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης μία προσπάθεια για την αναβάθμιση των υποβαθμισμένων κέντρων των πόλεων και είναι άτοπο να ακυρώνεται αυτή η συλλογική προσπάθεια από δραστηριότητες που δεν ταυτίζονται με τον σκοπό αυτό. Ζητούμε την διεύρυνση της διάταξης, προκειμένου να εξοβελιστεί το υπαίθριο εμπόριο από τα ιστορικά κέντρα των πόλεων.
- Για κάθε υπαίθρια αγορά, η αρμόδια αρχή, είτε πρόκειται για τον Δήμο είτε για την Περιφέρεια, πρέπει να εκδώσει ειδικό κανονισμό λειτουργίας, ο οποίος είναι ανοιχτός στους πολίτες.
- Η άδεια υπαιθρίου εμπορίου πρέπει να αναγράφει υποχρεωτικά:
  - Τις λαϊκές αγορές που συμμετέχει ο υπαίθριος έμπορος και τις θέσεις του ανά ημέρα.
  - Την στάσιμη υπαίθρια θέση αν ασκεί στάσιμο εμπόριο.
  - Την Περιφέρεια που ασκεί πλανόδιο εμπόριο.
- Τα όργανα ελέγχου του υπαιθρίου εμπορίου είναι:
  - Οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου
  - Τα όργανα των Περιφερειών
  - Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων
  - Τα ΚΕΛΑΥΕ, τα οποία επανασυστήνονται
  - Η Ελληνική Αστυνομία
  - Το Λιμενικό για τους χώρους ευθύνης του
- Τα διοικητικά πρόστιμα που βεβαιώνονται για τους παραβάτες κυμαίνονται από 100 έως 3.000 ευρώ. Αν το πρόστιμο καταβληθεί μέσα σε 20 ημέρες μειώνεται στο μισό, αλλιώς βεβαιώνεται στην αρμόδια ΔΟΥ.
- Πραγματοποιείται η πρότασή μας για εθνικό πληροφοριακό σύστημα που θα περιλαμβάνει τις λαϊκές αγορές όλης της χώρας, μητρώο αδειών υπαιθρίων εμπόρων και μητρώο προστίμων.

Λαϊκές Αγορές

- Εισάγονται νέες απαιτήσεις για τα προϊόντα και την διακίνησή τους στις λαϊκές αγορές. Εφαρμόζονται πλέον οι αγορανομικοί κανόνες ΔΙΕΠΠΥ, γίνεται άμεση αναφορά στον φορολογικό κώδικα, τίθενται εκτός νόμου οι απομιμήσεις όπως επανειλημμένως είχαμε ζητήσει, εφαρμόζεται η τελωνειακή νομοθεσία και οι νόμοι για το λαθρεμπόριο.
- Δημιουργείται κιόσκι ελέγχου, όπως έχουμε προτείνει. Σε κάθε λαϊκή αγορά σταθμεύει μόνιμος ελεγκτής, ο οποίος αντικαθίσταται υποχρεωτικά μετά 6

μήνες. Ο ελεγκτής συνεργάζεται με δύο εκπροσώπους, έναν των παραγωγών και έναν των πωλητών.

- Τα διαρκή είδη τίθενται και πάλι στα όρια της λαϊκής αγοράς.
- Δημιουργείται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας -και από εκεί και πέρα σε κάθε περιφερειακή ενότητα (νομό)- Επιτροπή για τον γενικότερο έλεγχο του πλαισίου των λαϊκών αγορών στην περιοχή. Η ΕΣΕΕ ζητάει την συμμετοχή εκπροσώπου του τοπικού Εμπορικού Συλλόγου ή της αρμόδιας Ομοσπονδίας στην κάθε Επιτροπή, πράγμα που δεν προβλέπεται από το σχέδιο νόμου.
- Την ίδρυση, επέκταση και κατάργηση των λαϊκών αγορών αποφασίζει το Περιφερειακό Συμβούλιο, μετά από πρόταση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου.
- Την χωροθέτηση και μετακίνηση των λαϊκών αγορών αποφασίζουν οι Δήμοι.
- Γίνεται δεκτή η πρότασή μας για απογραφή και απεικόνιση όλων των λαϊκών αγορών της χώρας.
- Γίνεται δεκτή η πρότασή μας για νομοθετική κατοχύρωση των ημερών λειτουργίας των λαϊκών αγορών: Περιέχεται πλέον στον νόμο ότι οι λαϊκές αγορές λειτουργούν από Δευτέρα έως Σάββατο και έτσι αποκλείεται η λειτουργία τους την Κυριακή.
- Γίνεται δεκτή η πρότασή μας για επαναθεσμοθέτηση της ποσοτικής αναλογίας διαρκών προϊόντων και προϊόντων γης και θάλασσας. Συγκεκριμένα, η αναλογία πρωτογενών προϊόντων με διαρκή καθορίζεται σε 9 προς 1. Όπου δεν ισχύει αυτή η ισορροπία, όταν κενώνονται θέσεις, αυτές αναπληρώνονται από τα προϊόντα γης και θάλασσας, μέχρι να επιτευχθεί το 9 προς 1.
- Η πρόσοψη των πάγκων δεν πρέπει να ξεπερνά τα 6 μέτρα. Εάν δεν προσέλθει ένας υπαίθριος μικροπωλητής στο πόστο του, οι λοιποί δεν μπορούν να καταλάβουν τον συγκεκριμένο χώρο.
- Εισάγεται σύστημα μοριοδότησης για την γενικότερη βελτίωση της θέσης των συμμετεχόντων στις λαϊκές αγορές, με έμφαση στην νομιμότητα και έλλειψη παραβατικότητας.

Ως προς τον Παραγωγό

- Ο παραγωγός είναι υποχρεωμένος να καταγράφει όλα τα προϊόντα που διαθέτει σε δελτία αποστολής. Επίσης τηρεί καταστάσεις διακινούμενων ποσοτήτων. Παράλληλα, πρέπει να αναρτά πινακίδα με την ένδειξη «Παραγωγός».
- Στους παραγωγούς, εκτός από τους κλασικούς αγρότες, προστίθενται οι καλλιτέχνες, χειροτέχνες και αντίστοιχα στα σχετικά είδη, αυτά της λαϊκής τέχνης, κοσμήματα και καλλιτεχνήματα.

- Οι παραγωγοί αναπληρώνονται από τον σύζυγο ή τα τέκνα ακόμη και όταν δεν έχουν άδεια, με μια απλή δήλωση στον αρμόδιο φορέα. Τα στοιχεία του αναπληρωτή καταχωρούνται στην άδεια.
- Την άδεια παραγωγού εκδίδει ο οικείος Δήμος. Σε Αττική και ευρύτερη Θεσσαλονίκη οι αντίστοιχες Περιφέρειες.
- Στην άδεια καταγράφεται πλέον και ο ασφαλιστικός φορέας, ενώ απαιτείται ενημερότητα κάθε τριετία.
- Η ισχύς της άδειας παραγωγού επεκτείνεται:
  - Σε όλη την επικράτεια (για λαϊκές αγορές).
  - Σε όλη την περιφέρεια για στάσιμο εμπόριο, αφού όμως πρώτα πάρει άδεια από τον οικείο Δήμο.
  - Σε όλη την περιφέρεια για πλανόδιο εμπόριο.
- Συστήνεται σε κάθε Περιφέρεια 3μελής επιτροπή, η οποία ελέγχει δειγματοληπτικά εάν ο παραγωγός πράγματι παράγει τα προϊόντα που διαθέτει. Θεωρούμε ότι και στην συγκεκριμένη επιτροπή πρέπει να μετέχει εκπρόσωπος του αρμόδιου Εμπορικού Συλλόγου ή της Ομοσπονδίας.

Ως προς τον Επαγγελματία

- Η άδεια του επαγγελματία πωλητή προκηρύσσεται και περιέχει υποχρεωτικά τον ΑΦΜ, τον αριθμό της ταμειακής του μηχανής και βεβαίωση από το Taxis.
- Η άδεια μπορεί να ισχύει επίσης για τις χριστουγεννιάτικες και πασχαλινές αγορές και τις εμποροπανηγύρεις εντός της οικείας περιφέρειας.
- Ο επαγγελματίας πρέπει να αναρτά πινακίδα με την ένδειξη «Επαγγελματίας».
- Σε ότι αφορά τις «σταθερές» υπαίθριες δραστηριότητες, η άδεια ισχύει μόνο για μία μορφή υπαίθριου εμπορίου (λαϊκή αγορά, στάσιμο ή πλανόδιο).
- Ο επαγγελματίας απαγορεύεται να έχει εισοδήματα από οποιαδήποτε άλλη απασχόληση.
- Η μεταβίβαση της άδειας επιτρέπεται μόνο αιτία θανάτου ή σε περίπτωση αναπηρίας στο 67%. Αν μεταβιβαστεί η άδεια, δεν μπορεί να επανεκδοθεί στο ίδιο όνομα. Η άδεια μεταβιβάζεται αποκλειστικά στα τέκνα, στον σύζυγο ή στα αδέρφια του επαγγελματία, εφόσον είναι άνεργοι.
- Σε ότι αφορά την προσωρινή ή μόνιμη αναπλήρωση, αυτή μπορεί να γίνει από σύζυγο ή από συγγενή εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας ή αν δεν υπάρχουν αυτοί ή αρνηθούν, από συγκεκριμένο και νόμιμα δηλωμένο υπάλληλο. Είναι στα θετικά του νομοσχεδίου ότι, τόσο οι επαγγελματίες όσο και οι παραγωγοί μπορούν να προσλαμβάνουν υπαλλήλους, μόνο μετά από κανονική αναγγελία της πρόσληψης και λήψη όλων των τυπικών προϋποθέσεων που ισχύουν για τις οργανωμένες επιχειρήσεις.

Γενικά για τις λαϊκές αγορές, θέση της ΕΣΕΕ είναι ότι θα πρέπει να πάψουν επιτέλους να αποτελούν παραπάζαρα και να ανταποκριθούν στην κύρια αποστολή τους, ήτοι να διατίθενται στους χώρους τους μόνο προϊόντα γης και θάλασσας ή παραδοσιακά προϊόντα και μόνο από τους παραγωγούς. Θα πρέπει επίσης να μετακινηθούν εκτός των κεντρικών οδικών αξόνων, αρτηριών και οδών, μεγαλύτερων ή μικρότερων περιοχών.

Εμποροπανηγύρεις – Χριστουγεννιάτικες – Πασχαλινές αγορές

- Οι εμποροπανηγύρεις αποφασίζονται από τα δημοτικά συμβούλια. Σε αυτά περνούν επίσης οι χριστουγεννιάτικες και πασχαλινές αγορές. Η απόφαση κοινοποιείται στην περιφέρεια.
- Οι εμποροπανηγύρεις πραγματοποιούνται πάντοτε επ' ευκαιρία επετείων κοσμικών ή θρησκευτικών.
- Η επιτρεπόμενη από τον νόμο διάρκεια είναι η εξής:
  - Θρησκευτικές και επετειακές εμποροπανηγύρεις: 5 ημέρες
  - Παραδοσιακές εμποροπανηγύρεις (μία φορά ετησίως): 7 ημέρες. Σε ότι αφορά τις εμποροπανηγύρεις, γίνεται δεκτό το αίτημά μας να ορίζεται διάρκεια της πανηγυρης και όχι διάρκεια της άδειας του συμμετέχοντος σε αυτήν.
  - Πασχαλινές αγορές: 10 ημέρες
  - Χριστουγεννιάτικες αγορές: 15 ημέρες.

Σε ότι αφορά τις ως άνω διατάξεις του νομοσχεδίου, η ΕΣΕΕ εμμένει στην θέση της για κατάργηση όλων των εμποροπανηγύρεων, εκτός εκείνων που έχουν παραδοσιακά (εορταστικά) χαρακτηριστικά και παράλληλα να μην επιτρέπεται η δημιουργία νέων. Εναλλακτικά, να επιτρέπεται μόνο μία εμποροπανήγυρη ανά Δήμο/Δημοτική Κοινότητα/Τοπική Κοινότητα το χρόνο. Παράλληλα, οι εμποροπανηγύρεις θα πρέπει και αυτές να πραγματοποιούνται εκτός των ιστορικών και εμπορικών κέντρων των πόλεων και κωμοπόλεων και να διαρκούν το πολύ μέχρι τρεις (3) ημέρες. Αναφορικά με τις χριστουγεννιάτικες και πασχαλινές αγορές, η Συνομοσπονδία ζητάει η μέγιστη διάρκειά τους να μην ξεπερνάει και στις δύο περιπτώσεις τις 5 ημέρες, ενώ θα πρέπει να καθορίζονται ρητά τα προσφερόμενα προϊόντα στις αγορές αυτές, τα οποία θα πρέπει να δικαιολογούν τον χαρακτήρα των ημερών. Εάν σε σχετική αγορά διατίθενται και διαρκή είδη, να παύει αμέσως η συνέχιση της λειτουργία της.

Κυριακάτικες Αγορές

- Οι κυριακάτικες αγορές παραμένουν στην αρμοδιότητα της Περιφέρειας, αλλά διαβαθμίζονται πλέον σε:
  - Διαρκών ειδών, ένδυσης, υπόδησης κλπ.
  - Ειδών και επιχειρήσεων παλαιοπωλείου
  - Βιβλίων

- Δεν επιτρέπονται καθόλου τα τρόφιμα, ενώ επιτρέπονται υπό προϋποθέσεις οι πωλήσεις ζώων.

Περαιτέρω, η ΕΣΕΕ προτείνει οι κυριακάτικες αγορές να πραγματοποιούνται εκτός των ιστορικών και εμπορικών κέντρων των πόλεων και κωμοπόλεων, σε ελεγχόμενους δημοτικούς χώρους που θα αποτυπώνονται σε σχεδιάγραμμα, το οποίο θα ενσωματώνεται στην πρόταση του Δημοτικού Συμβουλίου προς τον Περιφερειάρχη.

Καταναλωτικές Αγορές

- Εισάγονται οι αγορές των καταναλωτών, τις οποίες σχεδιάζουν και οργανώνουν οι ενώσεις και συνεταιρισμοί καταναλωτών και οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις. Συμμετέχουν οι επαγγελματίες αγρότες, οι πολύ μικρές βιοτεχνικές επιχειρήσεις, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί κλπ.
- Οι αγορές πραγματοποιούνται μετά από άδεια του Δήμου. Εδώ ωστόσο, θέλουμε να εκφράσουμε την εξής επιφύλαξη: όλοι γνωρίζουμε τις συνέπειες που είχαν τα περίφημα στα πρώτα χρόνια της κρίσης «κινήματα της πατάτας». Οι συγκεκριμένες «αγορές», ενώ είχαν διαφημιστεί ως πωλήσεις στους καταναλωτές χωρίς μεσάζοντες, τελικά αποδείχθηκαν καλά οργανωμένα κερδοσκοπικά παζάρια λαθραίων προϊόντων αμφιβόλου ποιότητας, τα οποία διοχετεύονταν στην αγορά χωρίς κανένα παραστατικό, κλονίζοντας περαιτέρω τις εμπορικές επιχειρήσεις αλλά και την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στα τοπικά προϊόντα γης και θάλασσας. Χρειάζεται προσοχή προκειμένου να αποφευχθούν παρόμοια φαινόμενα και οι καταναλωτικές αγορές να μην καταλήξουν σαν αυτά τα κερδοσκοπικά παραπάζαρα.

Στάσιμο Υπαίθριο Εμπόριο

- Απαγορεύεται η άσκησή του μπροστά σε συναφή καταστήματα. Η ελάχιστη απόσταση ορίζεται στα 50 μέτρα.
- Παραμένει η απόσταση άσκησής του των 300 μέτρων από τις λαϊκές αγορές στους μεγάλους δήμους και 150 μέτρων στους μικρούς.
- Με το σχέδιο νόμου εισάγεται, μετά από πρότασή μας, η απόσταση μεταξύ των θέσεων στάσιμου εμπορίου: 100 μέτρα για τους μεγάλους δήμους, 50 μέτρα για τους μικρούς δήμους.
- Οι παραγωγοί υποβάλλουν αίτηση για άδεια, ενώ οι επαγγελματικές άδειες προκηρύσσονται. Ισχύει και εδώ σύστημα μοριοδότησης.

Πλανόδιο Υπαίθριο Εμπόριο

- Παραμένει η απαγόρευση της άσκησης εντός 150 μέτρων από καταστήματα ομοειδών ειδών και σε δημοτικές κοινότητες άνω των 5.000 κατοίκων.

- Οι περιφέρειες αναρτούν κατάλογο με τις δημοτικές κοινότητες που επιτρέπεται η λειτουργία πλανοδίου εμπορίου.
- Οι παραγωγοί αιτούνται άδεια, ενώ οι επαγγελματικές άδειες προκηρύσσονται. Ισχύει επίσης σύστημα μοριοδότησης.

Ειδικά για το πλανόδιο εμπόριο, εκτός των παραπάνω, θα πρέπει να απαγορεύεται επίσης η άσκησή του εγγύς των οργανωμένων καταστημάτων που διαθέτουν είδη γης και θάλασσας. Παράλληλα, θα πρέπει να ισχύσουν στην πράξη αυστηρές ρυθμίσεις που θα προστατεύουν την δημόσια υγεία και ασφάλεια, ευθέως αναλογικές με τις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τα οργανωμένα καταστήματα ομοειδών ειδών.

Ειδικά για τους απαιτούμενους ελέγχους

Σε πρώτο στάδιο επαναφέρουμε την πάγια πρόταση της ΕΣΕΕ, που έχει τεθεί στην Πολιτεία από μακρού αλλά δεν έχει μέχρι σήμερα υλοποιηθεί: την σύλληψη των παράνομων προϊόντων κατά την είσοδό τους στην χώρα, μέσω της γενικευμένης χρήσης ειδικών μηχανημάτων, όπως τα X-Ray scanners, στις πύλες εισόδου (τελωνεία και μεγάλα λιμάνια). Η υλοποίηση της πρότασής μας, η οποία πρόσφατα φαίνεται να τίθεται σε εφαρμογή, αναμένεται να αντιμετωπίσει δραστικά και να εξαλείψει τα σχετικά φαινόμενα, επιλύοντας έτσι τις βασικές πτυχές του προβλήματος.

Κατά δεύτερον, ενδείκνυται η εντατικοποίηση αυστηρών ελέγχων στις αποθήκες χονδρικής διανομής και πώλησης όπου συγκεντρώνονται τα παράνομα εμπορεύματα. Οι τοποθεσίες που συγκεντρώνουν τέτοια κέντρα διακίνησης είναι γνωστά σε όλους μας και το μόνο που απομένει είναι η ενεργοποίηση της Πολιτείας.

Σε τρίτο επίπεδο, θα πρέπει να διενεργούνται εξονυχιστικοί έλεγχοι τόσο στα εμπορεύματα όσο και στις άδειες των μικροπωλητών, όπου κατά κύριο λόγο διατίθενται τα προϊόντα παρεμπορίου και λαθρεμπορίου, εξ' αιτίας της έλλειψης ελέγχων μέχρι σήμερα από την Πολιτεία.

Τέλος, και πάντα σε συνάφεια με τις παραπάνω πρωτοβουλίες, ενδείκνυται η θέσπιση ειδικού κλιμακίου ελεγκτών με αποκλειστική αρμοδιότητα τον εντοπισμό, κατάσχεση και άμεση καταστροφή, απαλλαγμένη από γραφειοκρατικές διαδικασίες των παρανόμως εισαχθέντων και διακινηθέντων εμπορευμάτων.

Η ΕΣΕΕ, εδώ και χρόνια, ζητά την «απελευθέρωση» του νόμιμου εμπορίου από την «ομηρεία» του παρεμπορίου. Συνιστά μία ακατάσχετη αιμορραγία για την ελληνική οικονομία, αφού τα έσοδά του δεν παραμένουν εντός της χώρας. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΣΕΕ και σύσσωμο το ελληνικό εμπόριο στηρίζουμε τα μέτρα πάταξης

του παρεμπορίου και του λαθρεμπορίου και αναμένουμε μία αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος με την άμεση προώθηση .

Ωστόσο, το υπαίθριο εμπόριο όσο και να ρυθμιστεί, δεν θα σταματήσει ποτέ να υποκρύπτει παρεμπορικές δραστηριότητες και φοροδιαφυγή, οι οποίες, επί του πρακτέου, δύσκολα ελέγχονται. Το πρόβλημα θα έλυνε συνολικά και δια παντός μόνο ο περιορισμός αυτών των δραστηριοτήτων σε πώληση προϊόντων γης και θάλασσας και σε πώληση παραδοσιακών και μόνο προϊόντων (κουλούρια, ξηροί καρποί, κάστανα, αραβόσιτο, φυσικά άνθη), από όσους διαθέτουν την σχετική άδεια.

E.3. Λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές

Με τις διατάξεις του ν. 4472/2017 και της Υπουργικής Απόφασης 75812/6-7-2017 απελευθερώθηκε πλέον η λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές σε σημαντικές περιοχές της χώρας, επιτρέποντας να λειτουργούν ελεύθερα, χωρίς καμία προϋπόθεση και όποτε θέλουν.

Οι εξελίξεις αυτές έχουν προκαλέσει θύελλα αντιδράσεων από τους μικρούς και μεσαίους εμπόρους όλης της χώρας. Η συγκεκριμένη απελευθέρωση -σε περίοδο βαθείας ύφεσης- δεν αυξάνει τον τζίρο των εμπορικών επιχειρήσεων, ούτε την απασχόληση. Απλά αναδιανέμει τα ελάχιστα διαθέσιμα κατανάλωσης, προς όφελος εκείνων που έχουν και τον τρόπο και την ρευστότητα για να αναλάβουν το αυξημένο κόστος λειτουργίας την Κυριακή, ήτοι των αλυσίδων λιανικής, των μεγάλων εμπορικών κέντρων και των εκπτώτικων χωριών. Ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας, ο μικροεργοδότης και ο αυτοαπασχολούμενος θα προσπαθήσουν με τεράστιο οικονομικό, προσωπικό και οικογενειακό κόστος να ακολουθήσουν αλλά είναι φύσει και θέσει αδύνατο να τα καταφέρουν.

Κατά λογική ακολουθία, έχουμε πράγματι, εμείς και οι συνάδελφοί μας, μία αντικειμενική δυσκολία να κατανοήσουμε την κοινωνική δικαιολογητική βάση της απελευθέρωσης και αναρωτιόμαστε για την προσδοκώμενη απόδοση των εν λόγω επιδιώξεων. Η Κυριακή είναι παραδοσιακή ημέρα αργίας για τους Έλληνες και έτσι πρέπει να παραμείνει. Η ως άνω νομοθετική παρέμβαση της Κυβέρνησης έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την πρόσφατη υπ' αριθμ. 100/2017 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο αναγνώρισε ότι η Κυριακάτικη αργία αποτελεί συνταγματικό, απαραβίαστο και αναντικατάστατο δικαίωμα των επαγγελματιών και εργαζομένων, που σχετίζεται όχι μόνο με την ανάγκη ανάπαυσης, αλλά συνολικά με την διαφύλαξη και ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και της δυνατότητας οργάνωσης της προσωπικής και οικογενειακής ζωής. Επί της ουσίας τώρα της απελευθέρωσης, αναμένουμε στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα να προκαλέσει ακόμη περισσότερα λουκέτα, διόγκωση της

ανεργίας και έξαρση των ελαστικών μορφών απασχόλησης, φέρνοντας την ελληνική κοινωνία πιο κοντά στη διάρρηξη της εσωτερικής συνοχής και εξαντλώντας τα τελευταία υπολείμματα της υπομονής του ελληνικού λαού.

Γι' αυτόν τον λόγο, ζητάμε και την δική σας παρέμβαση προκειμένου να αναζητηθούν οι ενδεδειγμένες λύσεις που θα διασφαλίσουν την συνταγματική νομιμότητα, θα εξασφαλίσουν την ομαλή λειτουργία της αγοράς και θα συμβάλουν στην επιβίωση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και στην συνοχή της ελληνικής κοινωνίας. Η ΕΣΕΕ έχει μεν προσβάλει στο Συμβούλιο της Επικρατείας την ως άνω Υπουργική Απόφαση, ζητώντας την κήρυξη τόσο αυτής όσο και του νόμου που παρέχει την σχετική εξουσιοδότηση ως αντισυνταγματικών αλλά η πολιτική και κοινωνική διάσταση του θέματος είναι εξίσου σημαντική με την δικαστική προστασία και εκεί προσδοκούμε την βοήθειά σας.
